

veljajo za ptice, parkljasto divjad in zveri. Bernska konvencija (podpisana in ratificirana 1999) je konvencija o ohranjanju prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov. Njen 6. člen prepoveduje vznemirjanje prostoživečih živali v času razmnoževanja in vodenja mladičev, posebej to velja za prezimovališča in težke zimske razmere.

Zakon o Triglavskem narodnem parku na celotnem območju parka prepoveduje uporabo zračnih plovil razen za potrebe rednih dejavnosti (oskrbo objektov v visokogorju, oskrbo meteorološke službe, pripravo raziskovalnih in dokumentarnih gradiv) ter za reševalne namene, uporabo vojaških zračnih plovil v izjemnih razmerah in aerosnemanja v okviru geodetskih del. Na tej osnovi je v TNP prepovedano in kaznivo vsako komercialno prevažanje potnikov, kar velja tudi za helikoptersko smučanje.

Enotno proti helikopterjem

Gorski ekosistemi v Sloveniji so vse bolj ogroženi tudi zaradi turizma in prostočasnih dejavnosti. Mednje brez dvoma sodi helikoptersko smučanje. Iz do sedaj zapsanega je jasno razvidno, da je tako smučanje problematično predvsem za živalske vrste. Gre za vrste in njihova bivališča, ki so v gorskem svetu posebej občutljivi ter predstavljajo krhke in ogrožene ekosisteme. Vsaka dodatna obremenitev lahko vodi v poškodovanost, uničenje ali celo izginotje vrste. Hrup zračnih plovil v gorskem svetu pomeni veliko obremenitev tudi za ljudi, ki v gore prihajajo zaradi fizične in duhovne sprostitve, namesto tišine in miru pa se srečujejo z neprestanim ropotom letalskih in helikopterskih motorjev.

Razen naravovarstvenih problemov in obremenitev za ljudi pa je prisotno in ne nepomembno vprašanje gorniške etike. Omenjen je bil tudi problem nesreč. Morda helikoptersko smučanje v Sloveniji ta trenutek ni velik problem, lahko pa ob razvoju tehnike, zasebnih podjetniških interesov in ob želji po avanturi to prav kmalu postane. Zato je prav, da se »gorniška srenja« zdrži in enotno nastopi proti helikopterskemu smučanju. ●

Besedilo je prirejeno po predstavitvi, ki jo je imel avtor 11. maja 2002, ko je bila v času 1. festivala gorniškega filma na Bledu tudi skupščina združenja Mountain Wilderness in na njej tiskovna konferenca, na kateri so opozorili na nekatere posege in dejavnosti, ki ogrožajo in obremenjujejo gorski svet.

Helikopter je odložil smučarje

Bukev

Janez Medvešek

Hej, ti bukev skuštrana,
kaj se je zgodilo s tabo,
nisi za nobeno rabo,
hej, ti bukev skuštrana!

Kot da z vragom si plesala,
nad prepadom si obstala,
veje zmršene so, zvite,
kot od deklic malih kite ...

Vem, kaj se dogaja s tabo,
pride veter in te vzame,
skuštra veje, s tabo pleše,
skoraj, da te s sabo nese,
te pohabi, zvija, lomi,
potlej nad prepadom goni
še oblake in meglice,
jih preganja iz ravnice,
se zdivja kot mladec pravi,
dokler sonce ga ne ustavi ...

Hej, ti bukev skuštrana,
zmršena in pa vsa zvita,
ko bi vsaj – lahko
mu ušla!